

Agenda – Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Lleoliad: I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 1 – Y Senedd Llinos Madeley
Dyddiad: Dydd Iau, 22 Mawrth 2018 Clerc y Pwyllgor
Amser: 09.15 0300 200 6565
SeneddPPIA@cynulliad.cymru

Cyfarfod preifat cyn y prif gyfarfod

(09:15 – 09:30)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

(09:30)

2 Ymchwiliad i Gyllid wedi'i Dargedu i Wella Canlyniadau Addysgol – Sesiwn dystiolaeth 9

(09:30 – 11:00)

(Tudalennau 1 – 50)

Llywodraeth Cymru

Kirsty Williams AC, Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg

Steve Davies, Cyfarwyddwr Y Gyfarwyddiaeth Addysg

Ruth Conway, Dirprwy Gyfarwyddwr Yr Is-adran Cymorth i Ddysgwyr

Dogfennau atodol:

Briff Ymchwil

CYPE(5)-10-18 – Papur 1 – Llywodraeth Cymru

3 Papurau i'w nodi

(11:00)

3.1 Llythyr gan y Gweinidog Gofal Cymdeithasol a Phlant – Cyllid Teuluoedd yn Gyntaf

(Tudalennau 51 – 52)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-10-18 – Papur i'w nodi 1

3.2 Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg – Gohebiaeth â grŵp Bargen Deg i Athrawon Cyflenwi

(Tudalennau 53 – 55)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-10-18 – Papur i'w nodi 2

3.3 Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg – Rhagor o wybodaeth yn dilyn y cyfarfod ar 15 Chwefror

(Tudalennau 56 – 62)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-10-18 – Papur i'w nodi 3 (Saesneg yn unig)

3.4 Llythyr gan CBAC – Argaeledd gwerslyfrau

(Tudalennau 63 – 65)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-10-18 – Papur i'w nodi 4

3.5 Llythyr gan Cymwysterau Cymru – Argaeledd gwerslyfrau

(Tudalennau 66 – 68)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-10-18 – Papur i'w nodi 5 (Saesneg yn unig)

3.6 Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg i Gomisiynydd Plant Cymru – Ymchwiliad i Iechyd Emosiynol ac Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc

(Tudalennau 69 – 70)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-10-18 – Papur i'w nodi 6 (Saesneg yn unig)

4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd am weddill y cyfarfod.

(11:00)

Dogfennau atodol:

Egwyl

(11:00 – 11:10)

5 Ymchwiliad i Gyllid wedi'i Dargedu i Wella Canlyniadau Addysgol – Trafod y dystiolaeth

(11:10 – 11:25)

Dogfennau atodol:

6 Amserlen Bil Cyllido Gofal Plant (Cymru)

(11:25 – 11:30)

(Tudalennau 71 – 76)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-10-18 – Papur 2

7 Gohebiaeth gan y Llywydd – Adnoddau ar gyfer craffu ar Brexit

(11:30 – 11:35)

(Tudalennau 77 – 82)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-10-18 – Papur 3A

CYPE(5)-10-18 – Papur 3B (Saesneg yn unig)

8 Ymchwiliad i Iechyd Emosiynol ac Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc – Trafod yr adroddiad drafft

(11:35 – 12:40)

Dogfennau atodol:

Adroddiad – Papur eglurhaol (Saesneg yn unig)

Papur Preifat – Adroddiad Drafft (Saesneg yn unig)

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Ein cyf/Our ref: MA-P/KW/00880/18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Lynne Neagle AC
Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac
Addysg Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

9 Mawrth 2017

Annwyl Lynne,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 15 Chwefror yn gofyn am wybodaeth i gefnogi ymchwiliad y Pwyllgor i gyllid wedi'i dargedu i wella deilliannau addysgol, yn benodol y Grant Datblygu Disgyblion a Her Ysgolion Cymru. Rwyf wedi ymateb i bob un o bwyntiau'r Pwyllgor isod ac rwy'n edrych ymlaen at drafod ymhellach gyda'r Pwyllgor ar 22 Mawrth.

Mae ein *cenhadaeth genedlaethol* yn cyflwyno ein cynlluniau ar gyfer diwygio addysgol parhaus tan 2021. Rydym yn ymroddedig i sicrhau cydraddoldeb mewn addysg ar gyfer pob plentyn a pherson ifanc fel bod pob dysgwyr yn cael ei gefnogi i gyrraedd y safonau addysg uchaf. Credwn na ddylai amgylchiadau rhywun bennu beth yw eu gallu i elwa ar addysg. Bydd y Pwyllgor yn ymwybodol bod hyn yn rhywbeth yr wyf yn teimlo'n angerddol amdano.

Grant Datblygu Disgyblion (PDG)

Trwy'r PDG rydym yn buddsoddi symiau heb eu tebyg – dros £90 miliwn eleni, ac rydym yn bwriadu buddsoddi hyd at £187 miliwn pellach dros y ddwy flynedd nesaf – i gefnogi ein hysgolion i wella deilliannau i'n dysgwyr dan anfantais. Mae torri'r cylch amddifadedd a thlodi yn ymrwymiad hirdymor ac rydym yn parhau i fod yn ymrwymedig i'r PDG am weddill tymor y Cynulliad hwn.

Er mwyn cydnabod bod y PDG yn cefnogi carfan ehangach o ddysgwyr bellach, newidiais enw'r grant yn 2017 i'r Grant Datblygu Disgyblion. Yn ogystal, rydym wedi:

- dyblu'r PDG Blynnyddoedd Cynnar i ddysgwyr yn y Cyfnod Sylfaen o £300 i £600;
- ymestyn y PDG i gefnogi plant tair oed sy'n derbyn gofal ar yr un raddfa â'r holl ddysgwyr eraill sy'n derbyn gofal – £1,150;
- cyllid estynedig i ddysgwyr sydd mewn addysg heblaw yn yr ysgol (EOTAS);
- pennu disgwyliadau clir ar gyfer y consortia addysg ranbarthol er mwyn:
  - cryfhau eu trefniadau rheoli trwy benodi cynghorydd strategol i oruchwylio'r gwaith o reoli'r grant, sbarduno cynnydd yn rhanbarthol a

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 34
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

gweithio ochr yn ochr â'n Hyrwyddwr Codi Cyrhaeddiad, Syr Alasdair MacDonald ar lefel genedlaethol;

- symud y ffocws i ymyrraeth gynnar trwy gefnogi ysgolion uwchradd i sicrhau bod o leiaf 60% o'r grant yn cael ei fuddsoddi yng Nghyfnod Allweddol 3 i fynd i'r afael â rhwystrau rhag dysgu'n gynharach.

Er bod rhaid defnyddio'r PDG i gefnogi dysgwyr a phlant sy'n derbyn gofal sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim (eFSM), nid oes raid olrhain y grant i'r dysgwyr hynny. Dim ond y dysgwyr hyn all dderbyn cymorth a gyllidir gan PDG gan raglenni unigol; fodd bynnag, gall y grant gael ei ddefnyddio ar gyfer strategaethau ysgol gyfan hefyd, sydd o fudd anghymesur i ddysgwyr eFSM a phlant sy'n derbyn gofal ond sydd â manteision ehangach i boblogaeth yr ysgol hefyd. Mae hon yn ffordd effeithiol o wneud y defnydd gorau o adnoddau cyfyngedig ac mae'n galluogi ysgolion, rhieni a gofalmwyr i gefnogi plant unigol yn well ond gan gyfrannu at welliant ehangach yn yr ysgol hefyd.

Ym mis Rhagfyr, fe wnaethom gyhoeddi trydydd adroddiad gwerthuso, sef yr olaf, gan Ipsos Mori a WISERD ar y PDG. Edrychodd yr adroddiad ar sut mae ysgolion yn gwario'r PDG, a barn yr athro am yr effaith y mae'r grant yn ei chael. Mae canfyddiadau'r adroddiad yn gadarnhaol iawn ac yn dangos ein bod yn gwneud cynnydd pellach wrth nodi a mynd i'r afael ag anghenion dysgwyr dan anfantais.

Mae'r adroddiad yn nodi y gwelwyd nifer o effeithiau cadarnhaol ac addawol. Mae ysgolion yn ystyried bod y PDG yn hynod werthfawr ac mewn llawer o'r ysgolion, ystyriwyd ei fod yn 'amhrisiadwy'. Roedd llawer o ysgolion yn cydnabod hefyd bod y PDG, dros amser, wedi eu helpu i ganolbwyntio a chodi proffil mynd i'r afael ag anfantais yn yr ysgol drwyddi draw, gan newid agweddau a diwylliant.

Gwyddom fod olrhain dysgwyr sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim wedi gwella ers cyflwyno'r PDG. Dangosodd tystiolaeth o ysgolion astudiaeth achos eu bod yn defnyddio systemau soffistigedig erbyn hyn ochr yn ochr â'u gwybodaeth eu hunain am amgylchiadau'r dysgwyr i nodi pa ddysgwyr yr oeddent yn eu hystyried dan anfantais ac angen cymorth ychwanegol wedi'i dargedu. Roedd cyflwyno systemau olrhain yn ganfyddiad allweddol o adroddiadau gwerthuso blaenorol ac rwy'n croesawu'r ffaith fod ysgolion yn datblygu'r systemau hyn fel rhan o ddull 'busnes fel arfer' i fynd i'r afael ag anfantais.

Wrth gwrs, mae'n anodd priodoli llwyddiant un ymyrraeth neu ffrwd ariannu, megis y PDG, o'r llu o bethau sy'n cael eu cyflwyno yn ein hysgolion. Fodd bynnag, mae tystiolaeth bellach gan Estyn a gan Syr Alasdair MacDonald yn dangos bod y mwyafrif o ysgolion yn gwneud penderfyniadau da a phriodol ar sut i wario'u dyraniad PDG.

Mae tystiolaeth fesuradwy o effaith yn nod hirdymor a fydd angen amser i ddod i'r amlwg, ond mae'n galonogol bod "gwelliannau sylweddol mewn canlyniadau meddalach" wedi'u nodi yn y gwerthusiad diweddaraf, megis:

- lles disgyblion;
- hyder a hunan-barch;
- mwy o barodrwydd i gymryd rhan mewn gweithgareddau dosbarth.

Mae'r adroddiad diweddaraf hwn yn dystiolaeth gref o drawsnewid diwylliant parhaus mewn ysgolion, lle mae anghenion unigol dysgwyr yn cael lle canolog wrth gynllunio, ac mae pob dysgwr yn cael y gefnogaeth sydd ei hangen arno i gyflawni ei botensial llawn.

Wrth gwrs, mae llawer i'w wneud o hyd ac mae'r adroddiad yn ddefnyddiol wrth ein cyfeirio at y meysydd lle mae angen ffocws parhaus. Gan weithio gyda'n Hyrwyddwr Codi Cyrhaeddiad, rydym wedi dechrau gweithio i gryfhau'r trefniadau yn y meysydd hyn eisoes er mwyn galluogi mwy fyth o gynnydd o ran goresgyn y rhwystrau a geir yn sgil anfantais.

Rôl y consortia rhanbarthol

Trwy eu rôl gwella ysgolion, mae'n ofynnol i gonsortia addysg ranbarthol:

- sicrhau bod ysgolion yn gosod targedau heriol ar gyfer dysgwyr eFSM;
- cefnogi ysgolion i gynllunio'n effeithiol, gan ddefnyddio cynlluniau datblygu ysgolion ar gyfer defnyddio'r PDG;
- sicrhau bod ysgolion yn monitro a gwerthuso effaith eu strategaethau;
- defnyddio Cynghorwyr Her i ddarparu her a chefnogaeth briodol i ysgolion i wella deilliannau i ddysgwyr dan anfantais;
- sicrhau bod pob datganiad PDG yn cael ei gyhoeddi ar wefan y lleoliad.

Mae'n ofynnol i'r consortia gyflwyno cynlluniau cefnogi PDG i'r Llywodraeth i ddangos sut y byddant yn sicrhau bod ysgolion yn gwneud defnydd effeithiol o'r PDG a sut y byddant yn eu dal i gyfrif. Mae eu cynlluniau busnes yn cynnwys manylion y gefnogaeth a'r her y byddant yn ei chynnig i ysgolion i fynd i'r afael ag effaith amddifadedd ar gyrhaeddiad addysgol.

Rydym wedi cryfhau telerau ac amodau'r consortia ar gyfer y PDG, gan ei gwneud yn gwbl glir y dylent sicrhau atebolrwydd ynghylch defnydd eu hysgolion o'r PDG. Mae'n ofynnol i gonsortia fynd i'r afael â defnydd amhriodol neu aneffeithiol o'r PDG ac adennill arian lle mae tystiolaeth glir ei fod wedi'i ddefnyddio'n fwiadol at ddibenion heblaw gwella canlyniadau i ddisgyblion eFSM. Mae fy swyddogion yn cyfarfod â'r consortia'n rheolaidd i fonitro'r trefniadau hyn.

Plant sy'n Derbyng Gofal (LAC)

Ers mis Ebrill 2015, mae'r elfen plant sy'n derbyn gofal o'r PDG wedi'i ddirprwyo i'r consortia i gefnogi dulliau mwy strategol a rhanbarthol o wella deilliannau ar gyfer dysgwyr sy'n derbyn gofal a rhai wedi'u mabwysiadu. Gan weithio gyda'u hawdurdodau lleol ac ysgolion, mae gan y consortia gyfrifoldeb am y ffordd y mae PDG LAC yn cael ei fuddsoddi.

Rydym wedi'i gwneud yn ofynnol i'r consortia benodi cydlynwyr, a disgwylir iddynt weithio ar y cyd i ddatblygu ymyriadau effeithiol sy'n cefnogi deilliannau addysgol gwell i'r grŵp hwn o ddysgwyr i sicrhau eu bod yn cyrraedd eu potensial llawn. Mae cydlynwyr rhanbarthol yn cydweithio'n agos â Llywodraeth Cymru hefyd i sicrhau bod y PDG yn darparu rhaglen waith strategol gytunedig, yn seiliedig ar flaenoriaethau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.

Dywed ein canllawiau na ddylid dirprwyo cyllid i awdurdodau lleol ac ysgolion oni bai bod cynlluniau busnes cadarn yn cael eu cytuno sy'n gyson â'r dull rhanbarthol. Dylai

unrhyw ddirprwyo fod ar sail eithriad yn unig a dylai gael ei gefnogi gan gynllunio ariannol clir gyda'r consortia'n cadw'r cyfrifoldeb am y rhan fwyaf o'r gyllideb a darpariaeth cefnogaeth ar draws y rhanbarth. Er gwaethaf unrhyw ddirprwyo, bydd y consortia'n parhau i fod yn atebol yn ariannol am yr holl wariant o dan y grant.

Disgwylir i'r consortia allu dangos bod y bwlch mewn cyrhaeddiad rhwng plant sy'n derbyn gofal a'r holl ddisgyblion wedi cael ei leihau trwy ddarparu trefniadau ychwanegol i gefnogi plant sy'n derbyn gofal a ariennir gan y PDG. Mae gofyn cael adroddiad gwerthuso gan gonsortia, gan gynnwys dadansoddiad o sut mae gwariant wedi effeithio ar ganlyniadau addysgol fel rhan o delerau ac amodau'r grant.

Mae'r consortia'n defnyddio'r PDG LAC mewn tair ffordd yn fras:

- i ddarparu hyfforddiant â ffocws megis pecynnau hyfforddiant emosiynol, ymddygiadol ac ymlyniad ar gyfer holl staff yr ysgol yn ogystal â gofalwyr maeth, rhieni/gofalwyr sy'n mabwysiadu a llywodraethwyr ysgolion;
- i gefnogi gwaith ysgol-i-ysgol er mwyn meithrin gallu a rhannu arferion da;
- i weithredu cynllun bwrsariaeth i ddiwallu anghenion penodol ysgolion, grwpiau neu unigolion fel bo'r angen.

Rydym wedi comisiynu ICF Consulting i werthuso'r modd y mae'r PDG LAC wedi'i weithredu a'i reoli gan y consortia ym mlynnyddoedd ariannol 2015-16 a 2016-17. Bydd yr ymchwil yn edrych ar y trefniadau gwahanol sydd ar waith ar lefel consortiwm, awdurdod lleol ac ysgol. Mae ICF Consulting yn gyfrifol hefyd am edrych ar y ffordd y mae'r arian wedi'i wario ar hyd a lled Cymru ac ystyried sut mae rhanddeiliaid yn penderfynu beth yw'r dulliau mwyaf effeithiol o ran bodloni nodau ac amcanion y grant. Cyhoeddir adroddiad o ganfyddiadau'r ymchwil ym mis Mai a fydd yn llywio ein cynlluniau ar gyfer y grant yn y dyfodol.

Data Cyrhaeddiad a Mesurau Perfformiad

Mae fy swyddogion wedi ymgymryd â dadansoddiad ystadegol o ddata cyrhaeddiad Cyfnod Allweddol 4 2017 a'r dystiolaeth flaenllaw, a chyngor y Prif Ystadegydd, yw na fyddai unrhyw gymhariaeth o wybodaeth bennawd â data blynyddoedd blaenorol yn gadarn yn ystadegol. Y newidiadau sylweddol i fesurau perfformiad yn 2017 a'u heffaith yw'r rheswm pam nad yw cymharu'n bosibl a pham na fydd dadansoddiad 'tuedd' yn ystyrlon tan y bydd gennym ddata mwy cymaradwy. Amlinellodd y Prif Ystadegydd y prif resymau pam nad yw dadansoddi tueddiadau yn gadarn yn ei flog ym mis Rhagfyr.

Er nad yw prif gymariaethau'n dros amser yn bosibl, mae modd ystyried rhai dadansoddiadau o'r data o fewn y flwyddyn. Dyma'r dadansoddiad y cyfeiriais ato yn ystod y broses o graffu ar y gyllideb ac mae i'w weld yn yr atodiad A sydd ynghlwm. Mae'r dadansoddiad yn dangos bod effaith y mesurau perfformiad newydd wedi effeithio'n anghymesur ar ddysgwyr eFSM. Mae'r cap ar gyfraniad cymwysterau galwedigaethol yn arbennig o arwyddocaol ar drothwy Lefel 2. Mae dadansoddiad wedi dangos y byddai dileu'r cap yn gwella perfformiad dysgwyr eFSM 8.5 pwynt canran o'i gymharu â 4.4 pwynt canran ar gyfer dysgwyr nad ydynt yn eFSM. Fodd bynnag, ar gyfer Lefel 2 cynhwysol (5 A*-C TGAU/cyferwerth, gan gynnwys Cymraeg/Saesneg iaith a mathemateg/rhifedd mathemateg), nid yw'r cap wedi

effeithio'n wahanol ar ganlyniadau disgyblion eFSM a'r rhai nad ydynt yn eFSM, gan awgrymu mai'r newid pwysicaf yw dileu llenyddiaeth.

Mae'r cap ar werth cymwysterau nad ydynt yn TGAU ac ar faint cymwysterau unigol nad ydynt yn TGAU wedi cyfrannu at symudiad oddi wrth gymwysterau galwedigaethol tuag at TGAU, gan wrthdroi'r tueddiadau a welir mewn rhai pynciau yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Cynyddodd y cyrsiau TGAU yng nghanlyniadau TGAU haf 2017 ar gyfer Cymru ym mhob pwnc gwyddoniaeth unigol, yn dilyn y sifftiau i ffwrdd o gymwysterau Gwyddoniaeth Galwedigaethol (BTEC) wrth i ysgolion baratoi eu haddysgu ar gyfer y mesurau perfformiad newydd o 2018, ac o'r pwynt hwnnw bydd y sgôr 9 pwynt wedi'i gapio Mae angen 2 TGAU mewn gwyddoniaeth. Dylai buddiannau dysgwyr ddwyn holl benderfyniadau ysgol gan gynnwys cymwysterau mynediad. Mae BTEC ar gael o hyd i'r dysgwyr hynny a allai fod o fudd.

Roeddem yn gwybod y byddai effaith y newidiadau a wnaed i fesurau perfformiad yn achosi anwadalrwydd. Mae'n rhy gynnar dod i unrhyw gasgliadau pendant, yn enwedig yng nghyd-destun newidiadau i'r cwricwlwm a fframwaith atebolrwydd newydd. Rwy'n bwriadu gwneud Datganiad Gweinidogol Ysgrifenedig yn fuan ar yr ail o'r materion hyn.

Bydd y Pwyllgor wedi nodi'r canlyniadau cyrhaeddiad a gyhoeddwyd yn ddiweddar iawn hefyd ar gyfer plant sy'n derbyn gofal, a oedd yn rhan o Gyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal a Chymorth, 2017. Mae'r canlyniadau hyn yn siomedig iawn ac rwyf wedi gofyn i'm swyddogion weithio gyda'r consortia a'r awdurdodau lleol i ddeall yn well y rhesymau dros y tangyflawni ymhlith plant sy'n derbyn gofal mewn termau cyffredinol a dysgu gwersi penodol o ganlyniadau 2017.

Her Ysgolion Cymru

Mae manylion yr arian a dderbyniwyd gan bob un o ysgolion Llwybrau Llwyddiant yn ystod pob blwyddyn o Her Ysgolion Cymru (SCC) ynghlwm yn Atodiad B.

Ym mis Ionawr 2017 neilltuais £1.5 miliwn i adeiladu ar y dysgu o Her Ysgolion Cymru a chyflawni gwaith ychwanegol wedi'i dargedu i gyflymu gwelliant mewn ysgolion, yn benodol, mewn ysgolion uwchradd a nodwyd gan y consortia fel rhai â'r angen mwyaf am gefnogaeth. Dyrannwyd yr arian yn gymesur yn ôl nifer yr ysgolion coch ac oren ym mhob rhanbarth (yn ôl Canlyniadau Categoriiddio Ysgolion Cenedlaethol, 2016), h.y. dwy ran o dair o'r cyllid yn ôl nifer yr ysgolion coch fesul rhanbarth, a'r traean olaf yn ôl nifer yr ysgolion oren fesul rhanbarth. Dosbarthwyd yr arian fel a ganlyn:

Consortium	Nifer yr ysgolion Coch (£1 miliwn wedi'i ddsrannu'n unol â hynny)	Nifer yr ysgolion Oren (£500 mil wedi'i ddsrannu'n unol â hynny)	Cyfanswm y dyraniad
GwE	7	16	£484,277
ERW	4	13	£313,118
EAS	6	12	£398,922
CSC	4	12	£303,684

Cytunwyd ar set gyffredin o egwyddorion arweiniol, yn seiliedig ar yr hyn a ddysgwyd o SCC. Roeddynt yn cynnwys:

- ffocws ar dulliau cynaliadwy o wella arweinyddiaeth, addysgu a dysgu;
- sefydlu Bwrdd Gwella Cyflym effeithiol (neu gyfatebol);
- yr angen i adolygu dulliau pob ysgol o ddefnyddio data a hunanwerthuso at ddibenion gwella;
- darparu cefnogaeth a her effeithiol gan Gyngorydd Her â chymwysterau addas gyda hanes o lwyddiant.

Roedd disgwyl i waith ysgol-i-ysgol, ar draws eu clystyrau cynradd a gydag ysgolion partner, fod yn rhan o gynllun gwella pob ysgol, ynghyd â gwersi o werthusiad SCC.

O fewn yr egwyddorion hyn, rhoddais hyblygrwydd i bob consortiwm nodi a gweithio gydag ysgolion wedi'u targedu yn eu hardal. Roedd hyn yn caniatáu i flaenoriaethau sy'n dod i'r amlwg gael eu hystyried a derbyn ymateb, e.e. wrth i ganlyniadau arholiadau ar lefel ysgol ddod ar gael ganol y flwyddyn. Fodd bynnag, roedd yn rhaid i bob rhanbarth restru'r camau nesaf, pe na bai eu lefelau gwella disgwyledig yn cael eu cyflawni, gan gynnwys trwy ddefnyddio pwerau statudol.

Nid oeddwn wedi pennu mesurau llwyddiant ar lefel rhaglen. Byddai wedi bod yn anodd nodi dangosyddion priodol, ac yna cadarnhau sut i'w priodoli, o ystyried yr holl gyd-destunau amrywiol ar gyfer yr ysgolion. Roedd yn glir hefyd mai consortia oedd yn y sefyllfa orau i gynllunio, gweithredu, ac asesu effaith y dulliau gwella a ddewiswyd ganddynt.

Mae monitro cadarn wedi digwydd yn ystod cyfarfodydd Herio ac Adolygu, a bydd yn parhau i ddigwydd. Rwy'n disgwyl i fanylion llawnach fod yn rhan o'r broses hawlio diwedd blwyddyn ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol hon.

Amlinellais y dulliau o ymdrin ag ymadael a throsglwyddo yn fy llythyr i'r Pwyllgor ar 11 Ionawr 2017. Amgaeir copi o'r llythyr hwn i gyfeirio ato.

Ym mlwyddyn ddiwethaf SCC, cyfarfu'r Bwrdd Gwella Cyflym yn gyson, a'r brif dasg oedd sicrhau bod cynlluniau gwella a strategaethau ymadael yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

Gweithiodd y Llywodraeth, Cyngorwyr a Hyrwyddwyr SCC a chonsortia gyda'i gilydd i sicrhau gwelliant parhaus yn yr ysgolion a throsglwyddo cyfrifoldebau i'r consortia. Yn ogystal, cyfarfu'r Hyrwyddwyr a'r Cyngorwyr â'r consortia i rannu arfer gorau a gwersi a ddysgwyd a thrafod anghenion parhaus yr ysgolion Llwybrau Llwyddiant (PtS).

Comisiynodd Llywodraeth Cymru werthusiad o SCC i roi gwybodaeth i ni am ei heffaith a chynhyrchu tystiolaeth i gefnogi datblygiad polisi wrth symud ymlaen. Cynhaliwyd y gwerthusiad hwn rhwng mis Ionawr 2015 a mis Gorffennaf 2017.

O ran effeithiau'r rhaglen ar yr ysgolion, er i welliannau amrywiol gael eu nodi, daeth y gwerthusiad i'r casgliad nad oedd y ddwy flynedd y bu SCC ar waith yn ddigon o amser i asesu ei heffaith yn llawn ar 'ganlyniadau caled' (gan gynnwys cyrhaeddiad a

dilyniant) ar gyfer disgyblion mewn ysgolion PtS. Fodd bynnag, nododd yr hyn y gellid ei ddysgu a'i gymhwyso mewn gwaith yn y dyfodol. Er enghraifft:

- roedd ansawdd arweinyddiaeth a rheoli wedi gwella ym mwyafrif yr ysgolion PtS;
- dysgu o'r ffyrdd y gwnaeth ysgolion PtS ymdrin â strategaethau gwella ysgolion a'u gweithredu, yn enwedig wrth wella ansawdd athrawon;
- mwy o bwyslais ar feithrin gallu athrawon presennol, yn hytrach na chyflwyno staff newydd;
- gweithgarwch cydweithredol o ansawdd gwell a chynyddu'r gweithgarwch hwnnw;
- darlun cyfoethog o gymhlethdod gwella ysgolion, oedd yn dangos gwerth diagnosis gofalus o anghenion ysgolion unigol a'u llwybr posibl yn y dyfodol.

O ran effaith cau SCC, o'r cychwyn cyntaf roedd yr ysgolion PtS yn ymwybodol iawn bod y rhaglen yn ymyriad am gyfnod penodol ac felly roedd pob ysgol yn cynllunio ar sail hynny. Datblygwyd cynllun y rhaglen ar gyfer y drydedd flwyddyn yn y cyd-destun hwn, gyda'r gwaith cynllunio a gweithredu dilynol yn cael ei gynnal ar sawl lefel i hwyluso pontio llyfn a chefnogi gwelliant parhaus. Yn yr un modd, roedd y consortia yn cynllunio ar sail ailddechrau eu cefnogaeth i'r ysgolion hyn ar ôl i'r rhaglen gau hefyd.

Ar wahân i hynny, hoffwn nodi bod y rhaglen wedi buddsoddi'n sylweddol i feithrin gallu'r consortia. Dros oes y rhaglen, rhoddwyd tua £10 miliwn i'r consortia er mwyn meithrin y gallu i wella a sbarduno cydweithrediad â'r system. Roedd hyn er mwyn rhannu dysgu a meithrin gallu a seilwaith gwella ysgolion i gefnogi **pob** ysgol yn yr hirdymor. Felly, roedd y cyllid hwn yn cefnogi gwelliannau a wireddwyd yn y system ehangach, y tu hwnt i'r 39 ysgol PtS.

Cyflwynwyd SCC gyda phwrpas penodol. Adeg ei chreu, roedd y consortia yn dal i fod yn gymharol ifanc, fel ag yr oedd y Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio Rhanbarthol. Mae gan ein *cenhadaeth genedlaethol* amcan i adeiladu gwybodaeth ac arbenigedd y system hunan-wella trwy gefnogi cydweithrediad o fewn a rhwng ysgolion a chyrrff eraill; cafodd hyn ei roi ar brawf yn SCC.

Mae gwerthusiad y rhaglen yn rhoi gwybodaeth i ni am arweinyddiaeth effeithiol, datblygiad proffesiynol, lles, dulliau effeithiol o wella ysgolion a manteision cydweithio. Cyfrannodd pob un ohonynt at y sylfaen dystiolaeth wrth ddatblygu *Ein cenhadaeth genedlaethol* ac ymarfer consortia a chynghorwyr her.

Fodd bynnag, er bod llwyddiannau yn SCC, roeddwn yn pryderu bod yna amrywiadau sylweddol rhwng yr ysgolion sy'n perfformio orau a'r rhai sy'n perfformio waethaf. Dyna pam fis lonawr diwethaf, o gofio'r hyn a ddysgwyd o SCC, y cyhoeddais y cyllid o £1.5 miliwn i gefnogi gwaith ychwanegol wedi'i dargedu i gyflymu gwelliant mewn ysgolion.

Mae'n bwysig cydnabod na wnaeth pob ysgol oedd yn rhan o SCC ddechrau yn yr un lle. Bydd cyd-destun blaenorol yr ysgol yn effeithio ar sut y mae'n perfformio yn ystod ac ar ôl oes y rhaglen. Roedd yna gasgliad o ddangosyddion a fyddai'n dangos llwyddiant y rhaglen, a byddai'r targedau'n addas i'r ysgol.

Fodd bynnag, gan edrych ar ddwy enghraifft allweddol, dangosodd y dadansoddiad data bod yr holl ysgolion PtS wedi gwneud cynnydd ers gweithredu SCC ac, mewn rhai achosion, mae'r cynnydd wedi bod yn gyflymach (a hyd yn oed yn fwy) nag a ragwelwyd, o ystyried eu proffil disgyblion oedd yn cynnwys nifer uchel o ddisgyblion eFSM.

Ar ei ben ei hun mae cyrhaeddiad cynhwysol Lefel 2 yn bersbectif eithaf cyfyngedig ar lwyddiant. Mae'r canlyniadau Categoriadau Cenedlaethol ar gyfer ysgolion PtS yn gwella. Yn 2014, roedd 6 ysgol yn y categorïau Melyn neu Werdd. Yn 2017, roedd 20 yn y categorïau Melyn neu Werdd. Mae hyn yn golygu bod mwy o ysgolion yn gynyddol hunangynhaliol ac angen llai o ddyddiau o gefnogaeth allanol. Mae angen cefnogaeth ddwys ar rai ysgolion, a byddant yn ei gael, ond mae'n sicr yn galonogol.

Rwy'n cydnabod bod perfformiad wedi amrywio o fewn y rhaglen ac nid oes un ateb perffaith i sicrhau llwyddiant. Credaf hefyd ei bod hi'n amser i bob ysgol yng Nghymru elwa ar wersi'r gwaith hwn. Wrth gau SCC, roeddwn yn hyderus bod y consortia mewn sefyllfa dda i fanteisio ar y gwersi o'r rhaglen hon a'u cymhwyso i'w gwaith eu hunain.

Roedd prosesau cadarn ar waith i sicrhau gwerth am arian yn ystod y rhaglen. Cymeradwywyd pob Cynllun Datblygu Ysgol a cheisiadau am arian cyfalaf a referniw gan Gynghorwyr a Phencampwyr SCC i sicrhau bod y gweithgareddau yn gadarn yn addysgol.

Gwelwyd gwerth am arian ar gyfer yr ysgolion hynny mewn sawl ffordd, a dim ond rhai ohonynt y gellir eu mesur yn feintiol; er enghraifft gwella gallu addysgu a dysgu, adeiladu arweinyddiaeth gynaliadwy, gwella ymddygiad, adborth disgyblion a chydweithio â'u clystyrau cynradd. Gwelwyd gwerth yn y modd yr ydym i gyd yn dysgu o'r profiadau hyn – y rhai oedd yn gweithio ac nad oeddent yn gweithio – i wella'r her a'r gefnogaeth y mae'r consortia'n eu darparu bob dydd.

Cyflawnodd SCC ei ddiben, ac erbyn hyn mae fy ffocws ar yr amcanion yn *Ein cenhadaeth genedlaethol*, yn benodol i gyflwyno dull cenedlaethol o sicrhau system hunan-wella, fel bod pob ysgol yn tyfu ac yn cael eu hannog i rannu eu harbenigedd er lles pob dysgwr.

Dysgwyr Mwy Abl

Nododd yr adroddiad terfynol ar werthusiad y PDG, a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2017, er bod y bwch cyrhaeddiad cyffredinol yng Nghyfnod Allweddol 4 yn cau, 'mae rhywfaint o amwysedd o hyd mewn ysgolion ynghylch a ddylid defnyddio Grant Amddifadedd Disgyblion i helpu disgyblion eFSM gyda chyrhaeddiad is neu i helpu'r holl ddisgybl eFSM i gyflawni eu potensial'. Gyda hynny mewn golwg, byddwn yn gweithio gyda'r consortia ac eraill i ddeall pa arweiniad ychwanegol sydd ei angen i sicrhau bod ysgolion yn gwneud penderfyniadau sy'n seiliedig ar dystiolaeth sy'n parhau i fanteisio i'r eithaf ar effaith y PDG ar gyfer **pob** disgybl eFSM.

Ar 27 Chwefror cyhoeddais fy mwriad i gyflymu'r cynnydd ar gyfer ein dysgwyr mwy abl, beth bynnag fo'u cefndir, gan ganolbwyntio ar dair egwyddor graidd ar gyfer gweithredu a gwelliant parhaus:

- adnabod a chefnogi disgyblion yn well ar lefel ysgol, rhanbarthol a chenedlaethol;
- cyfleoedd a fydd yn ysbrydoli'r lefelau uchaf o gyflawni;
- datblygu sylfaen dystiolaeth gyfoethog i gefnogi buddsoddiad a gwaith pellach.

Mae yna bocedi o arferion arloesol yng Nghymru eisoes, ac rwy'n benderfynol o weld y rhain yn cael eu rhoi ar waith fesul cam. Mewn gwirionedd, mae hwn yn faes sy'n dioddef o ddiffyg cymharol o ymchwil ac arferion gorau rhyngwladol o safon uchel. Mae cyfle i Gymru arwain y ffordd trwy weithredu ac ymchwil.

Felly, rydw i'n neilltuo hyd at £3 miliwn dros y ddwy flynedd nesaf.

Fel cam cyntaf, bydd hyn yn cefnogi dull cenedlaethol newydd o adnabod a chefnogi ein dysgwyr mwy abl. Byddwn yn sefydlu diffiniad newydd, a fydd yn hwyluso proses i adnabod y dysgwyr hynny yn gynnar, ynghyd â chanllawiau cynhwysfawr newydd. Bydd camau gweithredu i gefnogi a herio trwy awdurdodau lleol, consortia, rhwydweithiau rhagoriaeth cenedlaethol ac Estyn yn helpu ysgolion i fwrw ymlaen â'r gwaith hwn.

Bydd Rhwydwaith Seren yn cael ei ehangu o fis Medi ymlaen, gan dreialu dull sy'n cynnwys dysgwyr iau, cyn TGAU. Gan weithio ar draws y canolfannau rhanbarthol bydd yn cysylltu dysgwyr tebyg o wahanol ysgolion a chymunedau, gan ddarparu mynediad i arweinwyr ac arbenigwyr ar draws disgyblaethau amrywiol. Mae ein myfyrwyr disgleiriaf yn elwa o gael cyfleoedd dysgu sy'n dyfnhau eu sgiliau a'u gwybodaeth, ac mae Rhwydwaith Seren mewn sefyllfa dda i rannu a datblygu arfer effeithiol yn y cyswllt hwn. I eraill, yr hyn sy'n allweddol yw ehangu gorwelion a chodi dyheadau - helpu pobl ifanc i ddeall i ble y gallai gwaith caled eu harwain o ran astudio yn y dyfodol a gyrfaedd wedi hynny.

Gobeithio bod y wybodaeth sydd wedi'i darparu o fudd i'r Pwyllgor. Dylem oll gymeradwyo ysgolion a lleoliadau am y cynnydd amlwg y maent yn ei wneud. Gallwn fod yn falch bod y bwch cyrhaeddiad wedi culhau dros y blynyddoedd diwethaf ac mae dystiolaeth yn dangos bod yr arian a dargedwyd ac a fuddsoddiwyd gennym wedi cyfrannu at hyn. Ac eto, ni ddylem fod yn hunanfodlon; mae'r cysylltiad rhwng tlodi a chyrhaeddiad wedi llesteirio ein system addysg ers yn rhy hir o lawer ac rwy'n argyhoeddedig bod rhaid i ni wneud cynnydd pellach.

Gyda'n gilydd, byddwn yn parhau i edrych ar ffyrdd arloesol ac effeithiol y gallwn gefnogi ysgolion – a'r gymuned ehangach – i sicrhau bod pob dysgwr yn cael y cyfle gorau posibl i gyflawni ei botensial llawn.

Yn gywir

Kirsty Williams AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Atodiad A

Tabl 1 : Cyfartaledd sefyll TGAU fesul disgybl, 2014 i 2017

	Nifer y pynciau				
	Newid				
	2016 i				
	2014	2015	2016	2017	2017
FSM	5.8	5.8	6.1	7.5	1.4
Nid FSM	7.9	7.9	8.1	9.1	1.1

Tabl 2 : Cyfartaledd sefyll BTEC fesul disgybl, 2014 i 2017

	Nifer y pynciau				
	Newid				
	2016 i				
	2014	2015	2016	2017	2017
FSM	2.0	2.0	2.0	1.7	-0.3
Nid FSM	1.7	1.8	1.8	1.6	-0.2

Tabl 3 : Canran y disgyblion sy'n sefyll o leiaf un BTEC, 2014 i 2017

	Nifer y pynciau				
	Newid				
	2016 i				
	2014	2015	2016	2017	2017
FSM	71.7	76.1	72.0	51.6	-20.4
Nid FSM	56.1	57.5	51.4	35.0	-16.4

Tabl 4 : Canran y disgyblion sy'n sefyll o leiaf un TGAU mewn Gwyddoniaeth, 2013 i 2017

	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	Newid 2016 i 2017	Newid 2013 i 2017
FSM	58.5	49.6	48.1	53.5	76.8	23.4	18.3
Nid FSM	79.0	75.3	74.5	77.7	89.8	12.1	10.9

Tabl 5 : Canran y disgyblion sy'n cyflawni TGAU mewn Mathemateg A*-C, 2013-2017

	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	Newid 2016 i 2017	Newid 2013 i 2017
FSM	33.7	34.5	39.2	43.6	38.3	-5.3	4.7
Nid FSM	65.9	67.7	70.1	73.2	68.6	-4.6	2.8

Tabl 6 : Canran y disgyblion sy'n cyflawni TGAU Cymraeg neu Saesneg A*-C, 2017

	Cymraeg a		
	Cymraeg a Saesneg laith yn unig	Saesneg laith a Llenyddiaeth	Gwahaniaeth
FSM	39.4	44.0	4.7
Nid FSM	71.5	75.0	3.5
Pawb	65.0	68.7	3.6

Tabl 7 : Canran y disgyblion sy'n cyflawni'r trothwy L2, 2017

	Heb unrhyw gap ar gyfraniad cymwysterau		
	Cyhoeddwyd	galwedigaethol	Gwahaniaeth
FSM	41.3	49.8	8.5
Nid FSM	73.6	78.1	4.4
Pawb	67.0	72.0	5.0

Tabl 8 : Canran y disgyblion sy'n cyflawni'r trothwy L2 cynhwysol, 2017

	Heb unrhyw gap ar gyfraniad cymwysterau		
	Cyhoeddwyd	galwedigaethol	Gwahaniaeth
FSM	28.6	28.7	0.0
Nid FSM	61.0	61.0	0.1
Pawb	54.6	54.7	0.1

Tabl 9 : Canran y disgyblion sy'n cyflawni'r trothwy L2 cynhwysol, 2017

	Heb unrhyw gap ar gyfraniad cymwysterau galwedigaethol ac yn cynnwys		
	Cyhoeddwyd	llenyddiaeth	Gwahaniaeth
FSM	28.6	30.7	2.0
Nid FSM	61.0	62.8	1.9
Pawb	54.6	56.5	1.8

Tabl 10 : L2 cynhwysol yn ôl FSM, 2012 i 2016

	Nifer y pynciau					
	2012	2013	2014	2015	2016	Newid 2012 i 2016
FSM	23.4	25.8	27.8	31.6	35.6	12.2
Nid FSM	56.6	58.5	61.6	64.1	66.8	10.3
Pob disgybl	51.1	52.7	55.4	57.9	60.3	9.2

Tabl 11 : Cyflawni A*-C mewn Mathemateg yn ôl FSM, 2012 i 2017

							Newid 2013- 2017	Newid 2012- 2016
	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
FSM	31.3	33.7	34.5	39.2	43.6	38.3	4.7	12.3
Nid FSM	63.8	65.9	67.7	70.1	73.2	68.6	2.8	9.4
Pob disgybl	58.4	60.3	61.7	64.4	66.9	62.5	2.2	8.6

Tabl 12 : Cyflawni A*-C mewn Cymraeg neu Saesneg yn ôl FSM, 2012 i 2017 (a)

							Newid 2013- 2017	Newid 2012- 2016
	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
FSM	36.6	37.4	40.4	45.8	47.8	39.4	2.0	11.1
Nid FSM	69.2	69.9	73.4	75.7	76.6	71.5	1.6	7.4
Pob disgybl	63.5	64.0	67.2	69.7	70.4	65.0	1.0	6.9

(a) iaith yn unig ar gyfer 2017

Gwariant a dyraniadau Her Ysgolion Cymru, yn ôl ysgol, fesul blwyddyn ariannol, 2014/15 i 2017/18

Ysgol		2014/15		2015/16		2016/17		2017/18 (a)		
		Gwariant Refeniw (£)	Gwariant Cyfalaf (£)	Gwariant Refeniw (£)	Gwariant Cyfalaf (£)	Gwariant Refeniw (£)	Dyraniad Cyfalaf (£)	Gwariant Refeniw (£)	Gwariant Cyfalaf (£)	
Tudalen y pecyn 48	EAS	Ysgol Gyfun Abersychan	143,848	40,000	208,100	146,293	149,329	63,250	5,263	0
		Ysgol Gyfun Abertyleri	147,836	184,700	223,550	91,000	194,853	65,000	5,263	0
		Ysgol Uwchradd Bedwas	227,531	71,491	246,279	0	100,000	11,828	5,263	0
		Ysgol Gyfun Coed-Duon	215,096	52,639	215,503	0	102,438	14,485	5,263	0
		Ebbw Fawr	126,793	109,000	290,316	45,000	163,350	20,000	5,263	0
		Ysgol Uwchradd Cwmbrân *	196,744	39,915	213,826	0	121,650	30,000	5,263	0
		Ysgol Gyfun Heolddu	318,885	40,000	323,582	0	127,000	1,698	5,263	0
		Ysgol Uwchradd Llanwern	213,085	8,500	294,572	0	140,000	0	5,263	0
		Ysgol Uwchradd Llyswry	255,480	105,786	320,275	117,448	120,654	20,000	5,263	0
		Ysgol Sant Cenydd	136,611	109,000	165,745	0	120,000	50,000	5,263	0
		Ysgol Sant Julian	154,120	36,000	122,305	14,093	140,000	44,903	5,263	0
		Ysgol Sant Martin	115,604	92,000	149,375	0	117,174	20,000	5,263	0
		Ysgol Gyfun Tredegar	220,675	291,126	328,392	117,851	100,037	18,500	5,263	0
		Ysgol Gorllewin Mynwy	108,855	35,062	166,489	25,000	120,000	25,000	5,263	0
CSC		Ysgol Uwchradd Afon Taf	342,887	63,000	421,200	81,800	143,377	26,286	5,263	0
		Ysgol Gyfun y Barri	189,028	29,600	281,000	0	134,461	0	5,263	0
		Ysgol Uwchradd yr Esgob Hedley	230,365	50,060	266,000	48,050	97,856	49,880	5,263	0
		Ysgol Uwchradd Cantonian	187,745	42,100	415,379	0	137,171	20,000	5,263	0
		Coleg Cymunedol y Dderwen	249,168	7,700	214,000	14,053	181,515	29,053	5,263	0
		Ysgol Uwchradd y Dwyrain **	311,011	25,000	553,780	50,795	200,992	75,793	5,263	0
		Ffederasiwn Llantinnangel-ar-Eial / Glyn Derw	348,629	43,892	474,690	0	243,695	0	5,263	0
		Ysgol Uwchradd y Ddraenen Wen	225,998	41,100	272,000	40,006	119,154	322,065	5,263	0
		Ysgol Uwchradd Pen y Dre	309,873	105,460	319,434	93,000	135,198	26,345	5,263	0
		Ysgol Gymunedol Sir y Porth	166,071	122,000	250,986	34,471	130,000	15,000	5,263	0
	Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	175,554	13,907	235,000	15,993	125,161	31,837	5,263	0	

	Ysgol Uwchradd Pontypridd	250,104	132,724	247,329	133,750	127,212	0	5,263	0
	Coleg Cymunedol Tonypandy	339,093	20,000	301,332	0	156,646	0	5,263	0
	Ysgol Tonyrefail	240,210	67,151	287,512	0	121,078	0	5,263	0
	Ysgol Uwchradd Willows	200,772	135,000	224,269	90,000	101,161	90,000	5,263	0
GWE	Ysgol Uwchradd Treffynnon	159,202	19,802	132,550	37,315	150,000	0	5,263	0
	Ysgol Uwchradd Rhosnesni	134,951	117,200	157,750	12,500	150,000	18,400	5,263	0
	Ysgol Bryn Alyn	186,400	173,880	190,685	120,368	151,110	29,850	5,263	0
	Ysgol Clwedog	168,600	180,000	131,500	98,350	120,500	21,000	5,263	0
	Ysgol Uwchradd Caergybi	148,395	233,162	216,787	103,092	115,558	23,000	5,263	0
ERW	Ysgol Aberdaugleddau	209,672	98,460	352,098	117,000	120,000	20,900	5,263	0
	Ysgol Gyfun Treforys	138,576	0	416,251	42,000	120,000	0	5,263	0
	Ysgol Pentrehafod	249,726	20,829	365,176	49,578	104,873	18,104	5,263	0
	Ysgol Bro Dinefwr	204,670	21,000	319,665	0	120,000	0	5,263	0
Cymru	Cyfanswm	7,947,863	2,978,246	10,314,681	1,738,805	5,123,204	1,202,177	199,994	0

* Yn 2014/15, roedd Ysgol Uwchradd Cwmbrân yn ddwy ysgol, Ysgol Uwchradd Llantarnam ac Ysgol Uwchradd Fairwater High. Cyfa

** Yn 2015/16, roedd hyn yn cynnwys gwaith yn paru Ysgol Uwchradd y Dwyrain ac Ysgol Uwchradd Caerdydd

(a) - Mae hyn yn ymwneud â'r £200 mil o gymorth ychwanegol a roddwyd i ysgolion Her Ysgolion Cymru yn 2017/18

Atodiad C

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Ein cyf/Our ref MA-P/KW/7636/16

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Lynne Neagle AC
Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

11 Ionawr 2017

Annwyl Lynne,

Yn dilyn fy llythyr, dyddiedig 6 Rhagfyr, a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf ichi ar y cynlluniau i drosglwyddo'n ôl o Her Ysgolion Cymru, rwyf wedi amgáu canlyniadau TGAU ysgolion Llwybrau Llwyddiant (Dog 1). Mae'r tabl hwn yn dangos lefelau cyrhaeddiad L2 Cynhwysol disgyblion mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant rhwng 2014 a 2016.

Mae'r canlyniadau yn dangos, o edrych ar gynnydd disgyblion ar ôl 2 flynedd, fod lefelau cyrhaeddiad Lefel 2 Cynhwysol ar draws ysgolion Llwybrau Llwyddiant wedi gwella 7.0 pwynt canran, a bod 34 (87%) o'r ysgolion wedi sicrhau gwelliannau o ran y mesur hwn. Mae lefelau cyrhaeddiad Lefel 2 Cynhwysol ymhlith disgyblion sy'n cael prydau ysgol am ddim ar draws ysgolion Llwybrau Llwyddiant wedi gwella 8.2 pwynt canran, ac mae 29 (74%) o ysgolion wedi sicrhau gwelliannau o ran y mesur hwn.

Byddwch yn ymwybodol hefyd fy mod wedi cyhoeddi cyllid ychwanegol ar gyfer gwasanaeth cynghori mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant tan ddiwedd y flwyddyn academaidd. Caiff y cyllid hwn ei roi i'r Consortia Rhanbarthol iddyn nhw gael penderfynu sut y dylid ei ddyrannu i helpu'r broses drosglwyddo.

Er bod y rhan fwyaf o ysgolion Llwybrau Llwyddiant wedi sicrhau gwelliannau, a bod canran y dysgwyr ledled Cymru sydd wedi ennill 5 TGAU da yn uwch nag erioed, rwy'n dal yn pryderu ynghylch yr amrywiaeth rhwng yr ysgolion sy'n perfformio orau a'r ysgolion sy'n perfformio waethaf. Rwyf felly wedi gofyn i'm swyddogion ystyried, ynghyd â'r Consortia Addysg, pa waith ychwanegol pwrpasol y gellid ei wneud er mwyn cyflymu gwelliant yn ein hysgolion. Caiff cyhoeddiad pellach ei wneud maes o law.

Yn gywir

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Tudalen y pecyn 50

Huw Irranca-Davies AC/AM
Y Gweinidog Gofal Cymdeithasol a Phlant
Minister for Children and Social Care

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref: MA/P/HID/0847/18

Lynne Neagle AC
Cadeirydd,
Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

15 Mawrth 2018

Annwyl Lynne,

Ysgrifennaf mewn ymateb i'ch llythyr dyddiedig 14 Chwefror, lle gwnaethoch amgáu gohebiaeth a amlinellodd bryderon ynghylch argaeledd cyllid Teuluoedd yn Gyntaf ar gyfer prosiectau sy'n cefnogi teuluoedd â phlant ag anableddau neu anghenion dysgu ychwanegol. Yn eich llythyr, fe wnaethoch chi gynnwys nifer o gwestiynau penodol, y byddaf yn eu hateb mewn trefn:

Gwaith a wnaeth fy adran i asesu effaith bosibl Canllawiau Teuluoedd yn Gyntaf Ebrill 2017 ar blant, gan gynnwys plant sydd ag anableddau neu anghenion dysgu ychwanegol.

Datblygwyd Canllawiau Rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf diwygiedig ar y cyd â rhanddeiliaid allweddol a phartneriaid darparu, gan gynnwys: Cydlynwyr Teuluoedd yn Gyntaf lleol; arweinwyr gwasanaeth awdurdod lleol; partneriaid darparu trydydd sector ac arweinwyr polisi allweddol Llywodraeth Cymru. Cyn datblygu'r canllawiau, cynhaliwyd rhaglen werthuso tair blynedd, gan ddilyn gydag ymgynghoriad â Chydlynwyr Teuluoedd yn Gyntaf lleol i ystyried a oedd angen mireinio'r rhaglen i wella'r ddarpariaeth gwasanaeth ar gyfer teuluoedd. Fel rhan o'r broses honno, nodwyd na ddylid newid y meini prawf ar gyfer comisiynu gwasanaethau a ddarperir trwy elfen Disability Focus y rhaglen, gan fod tystiolaeth werthuso'n dangos budd y gwasanaethau hyn i deuluoedd â phlant sydd ag anableddau neu anghenion dysgu ychwanegol.

Sut mae penderfyniadau sy'n ymwneud â pharhad prosiectau Teuluoedd yn Gyntaf, neu fel arall, a'u heffaith ar blant, gan gynnwys plant sydd ag anableddau neu anghenion dysgu ychwanegol, yn cael eu monitro

Mae darparu'r rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf yn digwydd ar lefel leol a chomisiynir gwasanaethau ym mhob ardal mewn ymateb i anghenion lleol a nodwyd. Mae'n ofynnol i bob awdurdod lleol wneud asesiad anghenion poblogaeth a chomisiynu gwasanaethau sy'n bodloni anghenion a nodwyd yn eu cymuned leol. Rhaid i bob awdurdod lleol wedyn gyflwyno Cynllun Darparu i Lywodraeth Cymru yn amlinellu beth yw'r anghenion hyn a pha

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Huw.Irranca-Davies@llyw.cymru
Correspondence.Huw.Irranca-Davies@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

wasanaethau sy'n cael eu comisiynu i fynd i'r afael â nhw. Mae pob Cynllun Darparu'n destun craffu gan banel o swyddogion allweddol sy'n ystyried a yw'r gwasanaethau arfaethedig yn debygol o a) fodloni anghenion a nodwyd yn y gymuned a b) yn cydymffurfio â Chanllawiau'r Rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf.

Amlinellwch y prosiectau sy'n cefnogi teuluoedd â phlant sydd ag anableddau neu anghenion ychwanegol, nad ydynt bellach yn cael cymorth Teuluoedd yn Gyntaf, ac a yw'r prosiectau hyn yn parhau trwy ffurfiau eraill o gyllid (ac os felly, ym mha ffurf)

Mater i bob awdurdod lleol unigol yw bod yn gyfrifol am gomisiynu a dadgomisiynu gwasanaethau ac, fel y cyfryw, nid oes gofyniad i gasglu'r wybodaeth hon yn ganolog.

Amlinellwch y camau sy'n cael eu cymryd i liniaru effaith penderfyniadau awdurdodau lleol i roi'r gorau i arian Teuluoedd yn Gyntaf ar blant, gan gynnwys plant sydd ag anableddau neu anghenion dysgu ychwanegol

Mae pob awdurdod lleol yn cael dyraniad grant ar gyfer darparu'r rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf. Nid yw'r gyllideb ar gyfer rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf wedi newid dros y ddwy flynedd diwethaf ac mae'n parhau i fod ychydig yn llai na £38m ar gyfer 2018-19. Mae hyn yn golygu bod gan awdurdodau lleol yr un lefel o arian ar gael iddynt ar gyfer darparu gwasanaethau i deuluoedd a phlant, gan gynnwys plant sydd ag anableddau neu anghenion ychwanegol. Pe bai awdurdod lleol yn penderfynu dadgomisiynu gwasanaeth, cyfrifoldeb yr awdurdod hwnnw yw sicrhau bod unrhyw effeithiau posibl ar ddefnyddwyr gwasanaeth yn cael eu monitro a'u trin yn briodol.

O ran y mater penodol a amlinellwyd yn yr ohebiaeth rydych wedi'i hatodi i'ch llythyr, fy nealltwriaeth i yw, er na fydd rhai contractau sy'n darparu gwasanaethau i deuluoedd â phlant ag anableddau yn cael eu hadnewyddu o 31 Mawrth 2018, mae nifer o wasanaethau newydd yn cael eu comisiynu i gynnal cefnogaeth i deuluoedd o 1 Ebrill 2018. Rwy'n deall bod y gwasanaethau hyn yn cael eu comisiynu fel rhan o strategaeth ehangach, gyffredinol sy'n anelu at wella effeithiolrwydd a hygyrchedd gwasanaeth i deuluoedd yr effeithir arnynt gan anabledd, ac fe'u datblygwyd yn dilyn ymgynghoriad helaeth gyda'r darparwyr gwasanaeth a defnyddwyr gwasanaeth fel ei gilydd, ledled Caerdydd.

Huw Irranca-Davies AC/AM

Y Gweinidog Gofal Cymdeithasol a Phlant
Minister for Children and Social Care

Kirsty Williams AC/AM Ysgrifennydd
y Cabinet dros Addysg Cabinet
Secretary for Education

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref MA-P/KW0848/18

Lynne Neagle AC / AM
Cadeirydd y Pwyllgor PPIA Cynulliad
Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

9 Mawrth 2018

Annwyl Lynne,

Diolch am eich llythyr, dyddiedig 13 Chwefror, ynghylch yr ohebiaeth â Richard Knights, arweinydd ymgyrch grŵp Bargen Deg i Athrawon Cyflenwi, dyddiedig 30 Ionawr.

Fe gofiwch nad oedd Tasglu'r Model Cyflenwi yn gallu argymhell model cyflog cyflenwi canolog ym mis Chwefror 2017. Fodd bynnag, roedd yr adroddiad yn gwneud nifer o argymhellion ymarferol ar gyfer cefnogi a datblygu athrawon cyflenwi. Mae Llywodraeth Cymru wedi parhau i ymchwilio i fodolau newydd eraill ar gyfer athrawon cyflenwi. Mae'r model sy'n gweithredu yng Ngogledd Iwerddon, sy'n cael ei hyrwyddo gan grŵp Bargen Deg i Athrawon Cyflenwi yn annatod gysylltiedig â chyflog ac amodau athrawon (gan gynnwys athrawon cyflenwi).

Mae'r pŵer i bennu cyflog ac amodau athrawon yn mynd i gael ei drosglwyddo'n ffurfiol i Weinidogion Cymru. Rydym yn rhagweld y bydd hyn yn digwydd ym mis Medi 2018. Medi 2019 fydd y dyddiad cynharaf i system cyflog athrawon ddod i rym yng Nghymru. Ar hyn o bryd, rydym wrthi'n trafod gyda'r sector sut gall y pwerau hyn greu cyfleoedd i bennu cyflog athrawon fel sail i'r hyn rydym am ei weld yn y system addysg ehangach, codi safonau, a chefnogi a datblygu'r proffesiwn addysgu, gan gynnwys y rheini sy'n gwneud gwaith cyflenwi dros dro.

Mae'n bwysig pwysleisio nad yw Llywodraeth Cymru yn cyflogi athrawon yn uniongyrchol - cyrff llywodraethu ysgolion ac awdurdodau lleol sy'n gwneud hynny.

Pan gefais gyfarfod â grŵp Bargen Deg i Athrawon Cyflenwi fis Hydref diwethaf, fe'i gwnes yn glir mai addysgu a dysgu o safon uchel sydd wrth wraidd ein hymgyrch genedlaethol i wella addysg yng Nghymru, ac mae fy ymrwymiad i'r weledigaeth honno yn parhau.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae mwy i'w wneud o ran gweithio gyda'r sector, gan gynnwys awdurdodau cyflogi ac ysgolion, i ddatblygu ffyrdd newydd o helpu gyda threfniadau cyflenwi dros dro, ond bydd hyn yn cymryd amser. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn y cyfamser yn edrych ar bob system amgen, yn ogystal â threialu ffyrdd newydd ac arloesol o ddarparu athrawon cyflenwi, ee y peilot clwstwr cyflenwi mewn ysgolion a gyhoeddais ar 24 Hydref 2017, peilot gwerth £2.7m. Mae'r peilot yn cael ei gyflwyno ar draws pymtheg o ardaloedd awdurdod lleol ar hyn o bryd. Y nod yw treialu model mwy cynaliadwy, cydweithredol sy'n helpu athrawon sydd newydd gymhwyso gyda'u dysgu proffesiynol, gan sicrhau budd i ysgolion a dysgwyr.

Yr amcan yw recriwtio tua phum deg o athrawon sydd newydd gymhwyso i weithio ar draws clystyrau o fwy na chant o ysgolion yng Nghymru. Mae'n ddyddiau cynnar; fodd bynnag, mae'r peilot yn dystiolaeth o'n hymrwymiad i sicrhau bod athrawon sydd newydd gymhwyso, a allai fel arall eu cael eu hunain mewn rolau cyflenwi, yn cael eu cefnogi'n llawn ar ddechrau eu gyrfa. Bydd Llywodraeth Cymru yn monitro'r peilot yn ofalus i weld a yw'n fodel ymarferol y gallai cyflogwyr ei gyflwyno'n ehangach.

Rydym yn parhau i gefnogi datblygiad proffesiynol athrawon cyflenwi. Hyd yma, mae dros ddau gant o athrawon wedi cofrestru i gael mynediad personol i Hwb. Mae tudalennau rhwydweithio Hwb yn fyw bellach hefyd. Ac mae gwaith pellach ar y gweill i sefydlu sut gall rhaglenni hyfforddiant consortia rhanbarthol gefnogi a helpu athrawon cyflenwi sy'n gweithio ar sail tymor byr yn well.

Ym mis Rhagfyr 2017, cyhoeddwyd canllawiau '*Rheoli presenoldeb gweithlu ysgolion yn effeithiol*', gyda'r nod o rannu'r arferion da y mae ysgolion ac awdurdodau lleol wedi eu mabwysiadu ar gyfer rheoli absenoldeb, (sef absenoldeb sydd wedi ei gynllunio ac sydd heb ei gynllunio). Cyhoeddwyd y rhain ochr yn ochr â chanllaw cyfeirio hwylus i helpu ysgolion ac awdurdodau lleol i fodloni eu hanghenion cyflenwi, gan sicrhau ar yr un pryd bod rolau a chyfrifoldebau pawb sy'n rhan o'r gwaith o gomisiynu athrawon cyflenwi dros dro yn glir.

Rydym hefyd yn datblygu gwell trefniadau i gasglu data ar y gweithlu cyflenwi fel rhan o'r trefniadau arfaethedig i gasglu data am y gweithlu drwy'r cyfrifiad. Bydd y gwaith casglu data yn rhoi gwybodaeth i ni ar niferoedd ein hathrawon cyflenwi ac am ba mor hir maent yn cyflenwi, gan ein helpu i greu data mwy cywir ar y gweithlu, gan gynnwys y rheini sy'n gweithio'n hyblyg.

Mae swyddogion yn parhau i gysylltu'n rheolaidd ac yn uniongyrchol ag asiantaethau cyflenwi masnachol yng Nghymru, awdurdodau lleol ac ysgolion i'w hatgoffa o'u rhwymedigaethau statudol o ran diogelu disgyblion, gan gynnwys yr angen i ddilyn y drefn o ran gwiriadau hunaniaeth, y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd a chymwysterau.

Mae'r Gweithgor Cyflenwi, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r sector addysg ehangach, yn parhau i gwrdd bob dau neu dri mis. Mae'r grŵp yn cynnwys cynrychiolwyr o'r gweithlu addysg a chyflogwyr er mwyn helpu i roi argymhellion y Gweithlu ar waith, a thrafod, ystyried a hwyluso'r atebion ymarferol er mwyn datrys problemau perthnasol wrth iddynt godi.

Mae llawer o'r pryderon a godwyd gan y grŵp lloŷo yn ymwneud â defnyddio asiantaethau cyflenwi masnachol i ateb y galw am athrawon pan fydd staff yn absennol, a defnyddio'r asiantaeth gyflenwi breifat, New Directions, darparwr fframwaith gwasanaeth presennol awdurdodau lleol Cymru. Bydd swyddogion o'm hadran i, Gwerth Cymru a'r Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol yn cwrdd cyn hir i drafod telerau cytundeb fframwaith y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol a fydd yn dod i ben ym mis Awst 2018. Rwyf ar ddeall bod y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol, ar ran awdurdodau lleol, wedi mynd ati i gynnig estyniad o flwyddyn tra bydd y trefniadau aildendro yn cael eu hystyried.

Fodd bynnag, nid yw'r ffaith mai New Directions yw darparwr y fframwaith presennol yn golygu na chaiff ysgolion wneud trefniadau cyflenwi eraill neu gysylltu'n uniongyrchol ag athrawon cyflenwi unigol. Rydym wedi bod yn glir y dylai manyleb unrhyw gytundeb yn y dyfodol fod yn addas. Gwahoddwyd grŵp Bergen Deg i Athrawon Cyflenwi hefyd i gyfarfod gyda'r Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol i fod yn rhan o'r broses aildendro.

Rydym yn cadw llygad ar y newidiadau arfaethedig y mae'r Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol yn San Steffan yn ymgynghori arnynt ar hyn o bryd. Bydd y diwygiadau a gynigiwyd i Reoliadau Gweithwyr Asiantaeth 2010 yn helpu i fynd i'r afael â phryderon a godwyd ynghylch telerau darpariaeth y Rhanddirymiad Swedaidd, defnyddio cwmnïau ambarél a gwell trefniadau arolygu mewn asiantaethau recriwtio a chyflogi. Cyhoeddwyd yr ymgynghoriad mewn ymateb i Adolygiad Taylor o Arferion Gwaith Modern a gyhoeddwyd haf diwethaf. Os caiff newidiadau eu gwneud i'r rheoliadau, bydd hynny'n delio â llawer o'r rhwystrau y mae athrawon cyflenwi sy'n cael eu cyflogi gan asiantaethau masnachol yn honni eu bod yn eu hwynebu.

Efallai y bydd o fudd ichi wybod, ers imi gwrdd â chynrychiolwyr grŵp Bergen Deg i Athrawon Cyflenwi ym mis Hydref, ein bod wedi parhau i ohebu'n uniongyrchol â nhw. Cyfarfu aelodau o'r grŵp â'm swyddogion a chynrychiolwyr y Gweithgor Cyflenwi ar 21 a 22 Chwefror i drafod eu pryderon yn fanwl. Gwahoddwyd Mr Knights hefyd i gwrdd â swyddogion, ond nid oedd yn gallu.

Hoffwn roi sicrwydd i'r Pwyllgor bod Llywodraeth Cymru yn parhau i ymchwilio i bob opsiwn sydd ar gael i ni i gefnogi athrawon cyflenwi yng Nghymru. Rwyf am weld modelau llwyddiannus o ddarparu athrawon cyflenwi dros dro yn ein hysgolion, ac rydym yn gweithio tuag at system lle mae staff addysgu o safon uchel ar gael, gan effeithio'n gadarnhaol ar ddeilliannau addysgol, a datblygu staff dros dro yn briodol.

Yr eiddoch yn gywir

Kirsty Williams AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Eitem 3.3

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Vaughan Gething AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Health and Social Services

Lynne Neagle AM
CYPE Committee Chair

Dear Lynne,

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

8 March 2018

We have noted the actions arising from CYPE Committee on 15 February, and these are addressed below:

- *Available information on the correlation between levels of deprivation and mental health issues such as self-harm and eating disorders.*

The mental health of children and young people is influenced by a range of economic, social and environmental factors, with recent work by Public Health England, for example, setting out risk and protective factors under the headings of child, family, school and community¹. The part played by socio-economic disadvantage is noted as a specific risk factor. Evidence from various sources illustrates this point, such that young people in poorer circumstances are, for example, more likely to report having a mental illness, having low life satisfaction and self harming^{2 3 4}. There is some agreement in the literature that this association is not necessarily straightforward, being influenced by factors noted above, such as the parent-child relationship. It is also important to note the strength of the relationship varies by study and that given the numerous influences, the relationship between disadvantage and mental health among children and young people needs to be interpreted with some caution. Furthermore, it should be noted that what we know in this area relates to mental health more broadly, rather than at the level of specific conditions.

- *Examples of where expert organisations have worked with schools, including pioneer schools, to inform the delivery of wellbeing support in schools which will inform the development of the relevant Area of Learning Experience in the new curriculum.*

1

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/575632/Mental_health_of_child_en_in_England.pdf

2 <http://www.euro.who.int/en/health-topics/Life-stages/child-and-adolescent-health/health-behaviour-in-school-aged-children-hbsc/growing-up-unequal.-hbsc-2016-study-20132014-survey>

3 <http://gov.wales/docs/caecd/research/2015/151022-health-behaviour-school-children-2013-14-key-findings-en.pdf>

4 https://www.childrensociety.org.uk/sites/default/files/poor_mental_health_report.pdf

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

During the development of the Health and Well-being AoLE, pioneers have worked in groups with a range of experts from a variety of backgrounds to support the development of the Area.

Pioneers have worked closely with Professor Emma Renold to ensure that the Health and Well-being AoLE is appropriately informed by the findings of the Sex and Relationships Education (SRE) Expert Panel Report and supports all learners' well-being. This has included workshops chaired by Professor Renold open to pioneers in all Areas to consider high quality SRE across AoLEs, and how this supports learners' well-being.

Pioneers are also working with Professor Robin Banerjee, focusing specifically on learners' emotional well-being, resilience and positive relationships in the development of the AoLE.

Pioneers have also worked with Public Health Wales; Welsh Network of Healthy School Schemes and the School Health Research Network in respect of health and experts in physical literacy from Bangor University and Liverpool John Moores University. These experts have attended working groups of pioneers and are working with the AoLE leads to ensure that the development of the AoLE is supported by rigorous evidence and expertise.

Pioneers have also worked with expertise in respect of Adverse Childhood Experiences (ACEs). Officials responsible for the Health and Well-being AoLE are working with their colleagues from within Welsh Government and the ACE Support Hub to support school communities to become ACE informed in their work.

Additional details of how the pioneers in Health and Well-being have engaged with experts over the autumn term are available [here](#) as part of the AoLE's report to the Curriculum and Assessment Group.

A number of pioneer schools in the Health and Well-being AoLE working group are also members of the CAMHS in-reach pilot intended to further promote positive health and wellbeing in schools.

As regards specific examples of expert organisations working with schools, the following give a flavour of some of the work that is taking place:

- Jiwsy is a sex and relationships education project in North Wales, funded by Betsi Cadwaladr University Health Board. Jiwsy delivers SRE programmes to groups of vulnerable young people under 25 years old. Over half of the clients they work with have learning disabilities and/or autism. Project Jiwsy delivered a six week SRE programme to classes of 8 to 10 young people, aged 13 to 16 years old, at Ysgol Hafod Lon, an additional needs school in Penrhyndeudraeth, Gwynedd.
- St Woolos Primary School in Newport promotes an understanding of diversity and respect for all; ensuring that pupils develop a strong sense of responsibility and empathy for one another. This is done through providing a comprehensive package of training for staff that equips them with the awareness and skills necessary to understand the cultural heritage of pupils. For example, staff receives regular training from specialist agencies including child and adolescent psychotherapists and BAWSO⁵.
- Ysgol Uwchradd Tywyn in rural West Wales is committed to providing an inclusive, wide-ranging education to its pupils, with an emphasis on encouraging and building a supportive environment. Pupils and staff are encouraged to understand, appreciate and respect the views, rights and situations of others. The school delivers important information about healthy relationships through a wide range of activities. These include PSE lessons, subjects across the curriculum, suspended timetable days, drama productions, assemblies and outside speakers. The school holds information-

---

⁵ Bawso is an all Wales voluntary organisation, providing specialist services to victims and BME people affected or at risk of by domestic abuse and all forms of violence.

sharing and training workshops for staff and parents, delivered by specialist agencies on issues such as e-safety, sexting and domestic abuse.

- The Swansea TAF in Schools Partnership, funded through Families First, has been running since 2016. It provides staff in primary schools with intensive mentoring support, access to formal training on a range of themes include parenting, mental health and behaviour, and the use of positive role modelling to help them develop the necessary confidence and skills to work better with families. The project has been a huge success and was awarded a Guardian Public Service Award for Learning and Development on in November.
- *Access to primary mental health services for young people, in particular if all Local Health Boards are complying with the Mental Health Measure, and an update on the current work of the NHS Wales Delivery Unit in this area.*

We have management data from Health Boards to enable us to track progress and to ensure that there is equal access for young people. For under 18s there is variation across Health Boards and in the consistency of improvement in waiting times for assessment and interventions in Local Primary Mental Health Support Services (LPMHSS).

As part of the work through 2018-19, the NHS Delivery Unit will work with health boards to consider how further improvements can be made including opportunities for sharing good practice and/or models. Later in the summer, the NHS Delivery Unit will also undertake a review of primary mental health services for children and young people.

- *Information on the age of the youngest child admitted due to mental ill health to an adult ward in a crisis/out of hours situation.*

We have made great strides in reducing the number of underage admissions to adult mental health wards since we published new guidance in 2015. For the first time this stated that the needs of the young person should be taken into account when deciding on placement and recognised that a young person of 17 working and living as an adult may prefer to have their care in an adult setting. The guidance also requests health boards to report to Welsh Government as a serious untoward incident, all underage admissions to adult mental health wards. There is a particular problem in reporting in north Wales, however, as their S.136 suite is on an adult ward, so the process of having an assessment for mental health, if they're brought in by the police, was classed incorrectly as an admission, when in fact, it is an appropriate local placement.

Between December 2016 and November 2017, not including over cautious reporting by BCU, the youngest to have been admitted temporarily to an adult ward was 15.

- *Update on resourcing issues at the North Wales Adolescent Service in-patient unit, Abergele.*

The enhancement of the community teams and development of the Community Intensive Team has enabled higher levels of illness and disturbance to be safely and more effectively managed in the community.

It is challenging to maintain appropriate nursing numbers and experience, particularly in light of the very substantial developments in the community teams. Experienced inpatient staff have sought and obtained community posts as part of their career development.

2017 has been a particularly difficult year regarding vacancies,. Adverts for nurses have been on the NHS jobs website as a rolling advert. Managers and practitioners have attended and contributed to the NHS recruitment days with some success.

The current 12 bed provision is considered to currently meet the inpatient care need for young people. Although inpatient care will always be required, supporting families and young people to stay at home in their community is the model of care being strived for. Clinical Gatekeeping is in place ensuring that all actions have taken place to meet the needs of the young person in the community, and all alternative solutions considered prior to an inpatient bed being sought.

The need for generic Out of Area beds is directly affected by the current vacancy position within NWAS, the provision in Tier 3 CAMHS and the Community Intensive Team. It is anticipated that the need for inpatient care will reduce as core capacity and early intervention models of service are strengthened.

Psychiatric Intensive Care and Low Secure provision is commissioned by WHSSC, as a specialist service, not available within North Wales. There will always be a need for Out of Area admissions for very highly disturbed young people who need a psychiatric intensive care environment. This need does not arise frequently enough in North Wales to develop and maintain the competencies required and due to the very low numbers it is also not financially viable.

There were also questions which were not reached in the time available, and these are addressed below:

- 1. Evidence to the Committee's inquiry has suggested that there is a shortage of educational psychologists in Wales. Do you recognise that picture and if so, what activity is underway to address this?*

Local authorities are responsible for the provision of educational psychology services and for providing a suitable education for all learners, including those with SEN. The Welsh Government recognises the important role that educational psychologists (EPs) play in supporting learners in education.

EPs will continue to play a vital role under the new additional learning needs (ALN) system in Wales. The Additional Learning Needs and Education Tribunal (Wales) Act 2018 will provide for a new legal framework for supporting children and young people aged 0 to 25 with ALN. The Act is part of our wider ALN Transformation Programme that is delivering our ALN reforms.

Workforce development is a key feature of the ALN Transformation programme. Ensuring we have a skilled and resourced workforce to meet the needs of learners with ALN is essential for delivering the new ALN system. The Welsh Government has announced a £20m package of funding to support the implementation of the Act and delivery of the wider Transformation Programme. Much of this funding will be targeted at workforce development which includes supporting EP training in Welsh and English.

The Welsh Government has agreed to continue funding Cardiff University's Doctorate in Educational Psychology professional training programme (DEdPsy) for a further cohort from

September 2018, whilst negotiations about arrangements from 2019/20 onwards are concluded.

You may also wish to be aware that officials have worked closely with the Association of Educational Psychologists (AEP) to develop guidance on the role and responsibilities of EPs in Wales. The '[Educational psychologists in Wales](#)' guidance is aimed at parents and education professionals working with children and young people and aims to create a better understanding what to expect from the role of the EP.

2. Do you see a role for guidance teachers in leading a whole-school approach (and if not, who should lead this work in schools)?

There is certainly a role for certain members of the school staff to be the link with specialist services, for example our [Counselling toolkit](#) sets out the importance of having a link person the school. However, ultimately any teacher could be that trusted adult a child turns to when they need help, and that trusted adult needs to be able to respond appropriately.

In 2015 the Public Policy Institute for Wales published a report, '[Effective Pupil Support in Secondary Schools](#)', following an expert workshop on the subject of pupil support. The experts discussed the advantages and disadvantages of specialist and generalist approaches to pupil support. A specialist approach sees specialist 'guidance teachers' or similar responsible for pupil support whilst a generalist sees all teachers responsible for pupil support. Experts argued that responsibility for pupil support should be shared by all teachers.

When it comes to leading a whole school approach towards wellbeing, we expect head teachers to decide how a whole school approach should be embedded, and to put the necessary arrangements in place to make this happen. However, we know that working towards the Welsh Network of Healthy School Schemes National Quality Award, can help schools ensure that they promote, protect and embed the physical, mental and social health and well being of their community through positive action. Healthy school practitioners are in place to work directly with schools to help them identify their own health improvement needs within the national framework, and then implement required actions

3. How do you respond to the All Wales Heads of Children's Services, the WLGA and the National Adoption Service's suggestion that the correct balance has not been struck between local authorities and health boards in terms of funding mental and emotional support for looked after and adopted children?

Regional Partnership Boards (RPBs) have been provided for by the Social Services and Well-being (Wales) Act 2014 to bring together health, social services and other partners to support the effective integration of services. Seven RPBs have been established across Wales and each one consists of the relevant health board and all the local authorities within the health board area.

The RPBs are required to promote the use of pooled budgets. Particularly, they are required to consider establishing pooled budgets when health boards and local authorities are jointly developing services in response to their population needs assessments required

under the Social Services and Well-being (Wales) Act 2014. Statutory guidance sets out that RPBs must prioritise the integration of services in relation to children with complex needs.

The Social Services and Well-being (Wales) Act 2014 provides Ministers with powers to direct partners to establish pooled funds to make better use of resources and further improve wellbeing outcomes.

4. Are you satisfied that all health boards are commissioning the necessary independent mental health advocacy and that an active offer of advocacy is being made to children and young people in all instances?

All Health Boards submit quarterly all-ages data on the provision of Independent Mental Health Advocacy under Part 4 of the Measure. This data set was developed during 2016-17 to provide further assurance that every person has contact with an IMHA within 5 working days of their request. Health Boards report that they are meeting this standard on a 100% basis which includes data for children and young people.

Rather than an “active offer” there is a statutory duty to provide information about the right and availability of advocacy services to all qualifying children and young people and Health Boards are required to discharge this duty appropriately. The Welsh Government with MIND Cymru published accessible information leaflets alongside the revised Code of Practice to the Mental Health Act in 2016 that sets out people’s right to independent advocacy, what support they can expect and who should provide information about IMHAs.

5. How do you respond to the suggestion that greater advocacy provision for children and young people is needed as they enter mental health services, not just those in in-patient settings (see evidence from the T4CYP, Children’s Commissioner and the National Youth Advocacy Service)?

Part 4 of the Mental Health (Wales) Measure 2010 expanded the right to an independent mental health advocate (IMHA) when receiving inpatient mental health care and treatment whether detained under the Mental Health Act 1983 or not, creating an equality of access to advocacy support and ensuring the voice of all children and young people is heard regardless of legal status.

It is also important to remember that the right to IMHA under the Measure also extends to people who are discharged from hospital subject to Community Treatment Orders and (in the case for a young person who is aged 16 or over and not a ward of the court) Guardianship Orders.

The Welsh Government’s funded national information, advice and advocacy helpline for children and young people aged 0 to 25, MEIC, provides support and listening services to children and young people and acts as a signpost for those needing information and advice. The service can be accessed by phone, SMS text message, web based instant messenger or e-mail 24 hours a day, seven days a week.

We hope that you find this information helpful.

Yours sincerely,

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Vaughan Gething AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a
Gwasanaethau Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Health and Social
Services

Lynne Neagle AC
Cadeirydd
Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Caerdydd CF99 1NA

13 Mawrth 2018

Annwyl Ms Neagle,

Argaeledd gwर्सlyfrau :: *Availability of textbooks*

Diolch am eich llythyr dyddiedig 22 Chwefror ynghylch argaeledd gwर्सlyfrau.

Gall CBAC fel corff dyfarnu hybu diddordeb cyhoeddwr o ran darparu gwर्सlyfrau, gallwn ddarparu cyngor o ran agweddau ar gynnwys ac asesiad a gallwn ddarparu “cymeradwyaeth” ar gyfer gwर्सlyfrau sy'n addas ar gyfer cymhwyster. Fodd bynnag, nid oes gennym unrhyw reolaeth dros raglen waith cyhoeddwr na thros yr amserlen ar gyfer eu cynnyrch.

Yn gyffredinol, y ffactor pennaf sy'n creu rhwystr i gyhoeddwr o ran eu hamserlen ar gyfer gyrru ymlaen gyda'u gwaith yw'r amserlen reoleiddiol ar gyfer cymeradwyo cymwysterau, yn benodol faint o amser sydd ar gael cyn y dyddiad pryd y dechreuir dysgu. Mae hyn wedi bod yn faen tramgwydd ar gyfer nifer o bynciau o fewn yr amserlen diwygio a luniwyd gan Lywodraeth Cymru yn ystod rhan olaf y cyfnod pan oedd yn rheoleiddio cymwysterau yng Nghymru (ac roedd yr amserlen honno yn debyg iawn i'r un ar gyfer diwygio cymwysterau yn Lloegr). Fodd bynnag, o ran gwर्सlyfrau TGAU a Safon Uwch ar gyfer Astudiaethau Crefyddol, mae'n ymddangos bod ffactorau ychwanegol wedi cael effaith ar y ddau gyhoeddwr oedd yn gwneud y gwaith hwn.

Fel rhan o'n cefnogaeth i'n cymwysterau, mae CBAC yn buddsoddi yn sylweddol mewn adnoddau digidol ar gyfer dysgu ac addysgu, gan eu darparu yn rhad ac am ddim i ddefnyddwyr. Yn eu plith mae dogfen “canllaw dysgu” sylweddol ac amrediad o adnoddau digidol i gefnogi'r dysgu, gyda phwyslais penodol ar rannau o'r cymhwyster sydd wedi newid ers y fersiwn flaenorol. Mae Astudiaethau Crefyddol TGAU a TAG yn digwydd bod ymhlith y cymwysterau hynny lle rydym wedi datblygu amrediad eang o adnoddau digidol newydd.

Ar gyfer rhai cymwysterau rydym yn methu ennyn diddordeb unrhyw gyhoeddwr gwर्सlyfrau, fel arfer oherwydd y niferoedd bychain sy'n dilyn y cymhwyster neu oherwydd natur y dysgu. Yn yr achosion hynny, bydd adnoddau digidol a gynhyrchir gan CBAC yn bwysicach fyth, fel sydd wedi digwydd ar gyfer cymwysterau diwygiedig ar gyfer Dylunio a Thechnoleg ac Electroneg (ar gyfer y cyntaf o'r rhain, derbyniwyd cefnogaeth ariannol gan Lywodraeth Cymru).

Ar cyfan, mae amrediad rhesymol o werslyfrau ar gael trwy ddarpariaeth fasnachol ar gyfer cymwysterau TGAU a TAG diwygiedig yng Nghymru, ond mae'n anarferol iawn canfod ar gyfer unrhyw bwnc ddewis o gynnyrch gan fwy nag un cyhoeddwr. Y prif bryder yw'r

amserlen ar gyfer eu cynhyrchu a'r bwlch amser rhwng darpariaeth fersiynau cyfrwng Saesneg a chyfrwng Cymraeg. Gan edrych tua'r dyfodol, fodd bynnag, ni ellir cymryd yn ganiataol y bydd y farchnad fasnachol fel y mae ar hyn o bryd yn gallu ateb anghenion rhaglenni dysgu sy'n seiliedig ar gwricwlwm sy'n datblygu i fod yn fwy penodol ar gyfer Cymru.

Hyd yn oed mewn sefyllfaoedd lle mae dysgwyr wedi cael eu siomi o ran argaeledd gwerslyfrau, nid ydym fel arfer yn canfod bod ganddyn nhw bryderon o ran y canlyniadau maen nhw yn llwyddo i'w cyrraedd yn ddiweddarach yn eu hasesiadau. Credwn bod hyn yn digwydd oherwydd yr amrediad o adnoddau eraill sydd ar gael, gan gynnwys rhai sydd wedi eu teilwra gan athrawon a darlithwyr ar gyfer eu dosbarthiadau.

Pe byddai'r Pwyllgor yn ystyried y gallai hynny fod yn ddefnyddiol, byddai CBAC yn hapus iawn i ddarparu gwybodaeth bellach trwy drafodaeth a chyflwyniad ar faterion sy'n berthnasol i'r drefniadaeth bresennol a'r dyfodol.

Thank you for your letter of 22 February regarding the availability of textbooks.

As an awarding body, WJEC can stimulate publishers' interest in providing textbooks, can advise on aspects of content and assessment and can provide an "endorsement" of textbooks that are well aligned with the qualification. However, we have no contractual control over a publisher's programme of work nor the timelines to which they work.

In general, the main inhibiting factor in relation to timelines to which publishers proceed with their work is the regulatory schedule for approving qualifications, relative to the date of first teaching. This has proved to be a problem for several subjects that were recently reformed to a schedule set out by Welsh Government during the latter part of the period when it fulfilled the role of qualifications regulator in Wales (that schedule being very similar to that followed for qualifications reform in England). However, in relation to GCSE and A level textbooks for Religious Studies, it appears that there were additional factors that impacted on the two publishers involved.

In support of most of our qualifications, WJEC makes a substantial investment in teaching and learning resources that are made available in digital form free of charge to users. These comprise a substantial "guidance for teaching" document and a range of digital resources to support learning, with a particular emphasis on areas of the qualification that have changed from previous versions. GCSE and GCE Religious Studies happen to be qualifications for which we have developed a substantial range of new digital resources.

For some qualifications, usually for reasons related to low volume of take-up or the nature of the learning, we fail to attract interest from any textbook publisher. In such cases, digital resources produced by WJEC assume an even greater importance, as is the case for reformed qualifications in Design & Technology and Electronics (for the former, funding support was received from Welsh Government).

Overall, the commercial provision of textbooks for reformed GCSE and GCE qualifications in Wales is reasonable in terms of range, but it is very unusual to find for any subject a choice of products from more than one publisher. The main issues have been with timeliness of production and with the interval between availability of English-medium and Welsh-medium versions. Looking to the future, however, it cannot be assumed that the commercial market

as it currently stands will meet the needs of learning programmes that are based on a curriculum in Wales that becomes increasingly more distinctive.

Even in situations where learners have been disappointed with the availability of textbooks, we have in general not found that they have had subsequent concerns with the results they have achieved in their assessments. We believe that this arises because of the breadth of other resources that are available, including those tailored by teachers and lecturers to meet the needs of their classes.

If the Committee considers that it would be useful, WJEC would be pleased to provide further information through a discussion and illustration of matters relevant to current and future arrangements.

Yn gywir,

Gareth Pierce

Prif Weithredwr / *Chief Executive*
CBAC / WJEC

cc Philip Blaker, Prif Weithredwr, Cymwysterau Cymru

Ms Lynne Neagle AM
Chair - Children, Young People and Education Committee
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff. CF99 1NA

By Email: Lynne.Neagle@assembly.wales

13 March 2018

Dear Lynne

Thank you for copying Qualifications Wales into your recent letter to Gareth Pierce at WJEC regarding the availability of text books for reformed GCSE and A level courses; in particular A Level Religious Studies. Whilst we were copied into this letter for information, we believe that it is useful for us to provide you with our perspective as you consider this issue.

As described in our scrutiny session with the Committee last December, text books are provided by commercial publishers, not directly by awarding bodies, and as such their availability sits outside of our regulation. We understand that WJEC have worked closely with publishers to promote the availability of text books to support courses in Wales, which they often go on to endorse. This includes the provision of translation services so that text books can be made available through the medium of Welsh.

The reform timetable in Wales was set by Welsh Government to necessarily mirror the timetable established by reforms in England. This has proven to be extremely challenging for all involved. The provision of resources such as text books cannot be initiated until late in the process of developing and approving the new specification for a reformed qualification, when the specifications are in final or near final form. This has placed pressure on those providing these resources that must not be repeated in future reforms.

Qualifications Wales
Q2 Building, Pencarn Lane
Imperial Park,
Newport
NP10 8AR
☎ 01633 373 222

Tudalen y pecyn 66
www.qualificationswales.org

Cymwysterau Cymru
Adeilad Q2, Lôn Pencarn
Parc Imperial,
Casnewydd
NP10 8AR
☎ 01633 373 222

As the independent regulator for qualifications we will guard against the delay in the availability of resources in future reforms. To do this, we will ensure that the period between approval of the new specification and first teaching is not compressed as in recent reforms. This means that the future timetable for reform needs to be set with more time for resources to be made available and for teachers to prepare themselves ahead of first teaching – this will be easier in future reforms as Wales will not be tied to a timetable established in England. It is worth noting that there are issues in relation to the availability of some text books in England.

Stakeholder feedback suggests that at least 12 months is required between approval of the qualification's specification and first teaching. We have a working assumption that this period will be needed for future reforms, but will keep this under review, and if necessary we will delay the date of first teaching to allow time for resources to be made available.

Returning to the more immediate issue of this summer's examinations, and in particular A Level Religious Studies. We have a role as the regulator to ensure that standards are maintained in the qualification and learners are not disadvantaged, or advantaged, because they are in the first cohort to take a reformed qualification. We will continue to use the comparable outcomes approach, which is designed to compensate for a likely small drop in performance when reformed qualifications are introduced. This approach is well established and was used successfully last summer when awarding the reformed AS and A level qualifications. The comparable outcomes approach is applied at whole cohort level and will ensure that variability in outcomes at the national level is limited.

There will always be some year-on-year variation in the results for individual schools and colleges, even when there are no changes to qualifications. This can be due to a variety of factors including a change in entry strategy or a change in approach to delivering a qualification. When a qualification changes, factors such as a lack of familiarity with new examination requirements can lead to more year-on-year variability than usual in the results for individual schools and colleges.

We have an extensive programme of monitoring planned for this summer's examinations, focusing on reformed qualifications that will be awarded for the first time. As part of this work, we will be monitoring WJEC's key meetings for A level Religious Studies to ensure that we are content that the grade boundaries set by WJEC are appropriate and that standards have been maintained. Over the coming months we will work with WJEC to detail additional monitoring requirements including statistical data looking at learner performance and centre variability – our focus will be on fairness in the final award of grades for this summer's learners.

As indicated at the Committee last December, we are also starting a piece of work to establish schools' resource requirements for future reforms, including their expectations in relation to text books. This will inform our view on the regulatory requirement for awarding bodies to provide 'sufficient' resources. This may well vary by subject, as for some the content of the qualification may remain relatively unchanged. We will also be aware of the

unintended consequences of over reliance on text books, which may lead to a culture of 'teaching to the test'.

Yours sincerely

A handwritten signature in black ink that reads "Ann Evans." The signature is written in a cursive style with a large initial 'A'.

Ann Evans
Chair

A handwritten signature in blue ink that reads "Philip Blaker". The signature is written in a cursive style with a large initial 'P'.

Philip Blaker
Chief Executive

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref KW/00602/18

Sally Holland
Children's Commissioner for Wales
Oystermouth House
Charter Court
Phoenix Way
Swansea
SA79FS

Christian.Webb@childcomwales.org.uk

9 March 2018

Dear Sally Holland

Thank you for your letter of 22 February on whole-school approaches to protecting and promoting learner well-being, and the need to ensure that links are in place between the T4CYP programme and the education reform agenda.

My officials have and continue to work with the T4CYP resilience and early intervention work stream. Since the establishment of the new group in T4CYP, the vice chair, and soon to be chair, is Nichola Jones, who is also a member of the Association of Directors of Education Wales' Inclusion and School Improvement Group. This is in addition to membership from senior Public Health Wales (PHW) officials and WLGA youth service leaders to ensure the programme is sighted on, and works in coordination with the education reforms and the other wider public health programmes. In addition a specific work group looking at management of deliberate self harm and suicide for schools and other child professionals has been held by the Talk to Me 2 programme.

PHW have agreed to pull together a meeting of leads from across public health. These include the Welsh Network of Healthy Schools, Healthy Child Wales, ACE Support Hub, Youth Justice and trauma recovery experts, academic experts on parental conflict and education leads. The aim is to work together to develop a shared model of care and management of children that builds on the complementary aspects that each programme provides. In due course, this should ensure there is consistency in the way we support children and families across Wales.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Whilst the work of ensuring join up between officials and policy makers has developed, there is clearly a lot to do to translate this on the ground i.e. ensuring regional and local planning in each area have appropriate focus on children and young people and then ensure health, social care and education practitioners and leaders are appropriately engaged.

As regards the development of work on the ground between practitioners, the schools based CAMHS in reach pilot programme will contribute towards professional join up. Moreover, the guidance for primary mental health and specialist mental health services, released over the past year, will help with consultation, liaison training and support. These are once again key elements of the range of services to be provided by specialist mental health practitioners. It is intended that delivery of these services will take place over the next 12 months as the waiting list targets are more reliably met.

I agree that what children learn in the classroom should be reflected across the wider learning environment in schools. This is the concept behind the Welsh Network of Healthy School Schemes (WNHSS). The WNHSS National Quality Award (NQA) has been in place since 2010, and assesses a whole school approach to a range of health topics, of which mental and emotional health and well-being is one.

Schools are supported locally to develop such an approach, and can be independently assessed for the NQA after 9 years' involvement. Over 99% of maintained schools are actively involved in the scheme, and to date 158 have achieved the National Quality Award. Further details can be found at <http://www.wales.nhs.uk/sitesplus/888/page/82249>

PHW runs the WNHSS on behalf of Welsh Government. PHW officers have been actively involved in both the TfCYP resilience and early intervention workstream, and in the working group for the Health and Well-being AOLE. The approach of the AoLE reflects this existing work.

I hope this information reassures you that links are in place between the T4CYP programme and the education reform agenda.

Yours sincerely

Kirsty Williams AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Yn rhinwedd paragraff(au) ix o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon